

ruke mora biti također dovoljno odmaknuta i niska da se tijelo može nešto naprijed maknuti a toliko široka da svojim sklopljenim rukama ne guram u leđa onoga tko je preda mnom. Sjedalo pak mora biti toliko natrag da se za vrijeme čitanja Evandjelja može bez poteškoća stajati i toliko široko da i odrastao čovjek može za vrijeme propovjedi udobno sjediti i propovijed pratiti. Takove klupe trebaju više mjesta ali su zato uporabive i pomažu pobožnosti. Ako u kojoj crkvi ima klupa iz raznih vremena, važno je da su iste dužine i iste boje, dok naprotiv ružno izgledaju klupe raznih dimenzija i boja a postavljene skupa.

Slična je stvar sa **ispovjedaonicama**. Svećenik mora imati dovoljno mjesta i zraka, a vjernik također. Praktično je da se i na onoj strani gdje vjernik kleči ispod rešetki stavi mala polica na koju se pristanjaju ruke, stavi molitvenik, rupčić i slično i da je ona klupica za klečanje pomična tj. sasvim zasebna, a da ne bi smetalo možebitno guranje, može se dolje na noge priljepiti komadić debelog sukna, koji ublažuje zvuk.

Vjerujem da ima još problema o kojima treba govoriti, ali o njima ako Bog da drugi puta.

Mila WOD

SVEĆENIK — TAJNA

Vrlo su usko povezani pojmovi »religija« i »svećenik«. I kao što se ne da zamisliti religija bez misterija, tako ni život svećenika nije bez misterija, tajna. Pojam »svećenik« uključuje nešto od tajna religije koju predstavlja.

U naše doba svećenikov lik privlači opću pažnju, ne samo bogoslovnih pisaca nego i onih koji su vrlo daleko od vjerskih, svećeničkih ideala. Mnogi su pokušali svećenika analizirati, ali nitko nije otkrio njegovu dušu, bit, intimnu konstrukciju. Nikakva knjiga nije prikazala lik svećenika živ, istinit, jak, tačan u slavi i u padu. Nitko nije sagledao kako svećenikova duša živi za se, u sebi, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Ni najveći bogoslovi nisu otkrili sve tajne svećenikova bića. Sam svećenik ne poznaje svoje veličine i bijede, moći i nemoći, slave i slabosti. On će tek u nebu upoznati svu svoju veličinu (sv. Ivan Vianney). Dok je na zemlji, u promatranju svoje veličine, makar je samo djelomično poznaje, naći će izvor spasonosnih pobuda.

SVEĆENIKOVA VELIČINA

Svećenik je najplemenitiji dio Otajstvenoga Kristova tijela; on je drugi Krist, živi Krist; Kristovo oko, usta, jezik, srce... jer preko njega Isus bdi nad svojim stadom, govori puku, navješta evandjelje, daje život, bogoslovlje (sv. Ivan Eudes). Čudesna je moć svećenika. On obnavlja žrtvu Kalvarije, doživljuje Boga na zemlju... To je veća stvar nego stvoriti svemir. Svećenik hrani duše božanskim tajnama. On ljude izdiže, preoblikuje, pobožanstvenjuje. Kad on govori, moli..., ljudi ustaju, šute i slušaju. Gdje se on pojavi.

tu je mir, sreća, blagostanje. Gdje ga nestane, nastaje pustoš, ljudi se klanjaju životinjama.

Svećenik nije za se svećenik nego za druge. Žrtvu ne prinosi samo za se nego i za druge; a sakramente i ne daje sebi nego drugima. On je čovjek koji ljudima pravi most od zemlje do neba. Zato se svaki svećenik može nazvati »pontifeks« (pontem facere — praviti most). Posrednik je između Boga i čovjeka. Svećenik je mjesto, zemlja gdje se susreće Bog i čovjek (Matteucci). On vrši najuzvišeniju socijalnu funkciju: usklađuje odnos između Boga i ljudi. U ime ljudi klanja se kralju svih ljudi. Ljudi obično vole ostati u nizini, u dolini, a Mojsija — svećenika šalju na brdo da govori s Bogom. Svećenik vodi duše iz zemaljske doline u nebeske visine. On je svjetlo svijeta, voštanica, od Boga zapaljena, da svijetli ljudima i da izgara za ljude. On je svakome sve..., jer svakome znade kazati pravu riječ: i djetetu i starcu, i mušku i žensku, i bogatu i siromahu, i zdravu i bolesnu, i učenu i neuku...

TRNJE — RUŽE

Svećenikov je životni put prepun protivnosti, posut trnjem i ružama. Iako je uzvišen do Boga, ostaje slab, grešan čovjek. Za ljude je most od zemlje do neba, posrednik pred Bogom, a za svoje je spasenje nesiguran. Mora mrziti grijeh, a dužnost mu je živjeti među grešnim ljudima. Mora ih pače tražiti da ih obrati. Bez obitelji je, a u srcu je mnogih obitelji.

Život je svećenika pun najtežih kušnja. Sudeno mu je da s Učiteljem trpi u Getsemani... S Učiteljem valja mu se penjati na Kalvariju noseći križ da na njemu bude raspet... Svećenik trpi s Kristom kad gleda kako propada nevinost, kako se truju mlada srca... Trpi, uzdiše i plače zbog grijeha ljudi. Trpi dok promatra kako mnogi ostavljaju Boga... Trpi i zbog svoje nevrijednosti; boji se da nije sve učinio što je morao. Trpi, jer ga mnogi ne razumiju, vrijeđaju, napadaju...

Ali s druge strane srce mu obiluje radošću kakve svijet ne može dati. Svaku njegovu bol prati radost. Ne može biti drugačije. Evandjelje je manual radosti (Chesterton), blaga radosna vijest. U svakoj žalosti svećenik čuje glas Učitelja: Vaša će se žalost okrenuti u radost... Doći ću k vama, i radovat će se srce vaše... Vaše radosti ne će nitko uzeti od vas! Kao da živi izvan zemlje, i u najtežoj je kušnji veseo, sretan i zadovoljan. Veseo je i radostan, kad u najtežim mukama umire dajući život da spasi tuđu obitelj (Kolbe); kad mu se tijelo raspada od gube, koju je dobio vršeći apostolat, on nije žalostan ni melanholičan, nego pjeva pjesme radosne (o. Ignacije iz Ispra). Čiste su i plemenite svećeničke radosti na otaru, u ispovijedaonici, kod bolesničkog kreveta... U njegovu se životu vidi kako je istina da je Crkva dućan gdje se kupuje radost. Takvu čistu i plemenitu radost ne čuva svećenik samo za se nego je i ljudima donosi. Samo svećenik može uvjerljivo kazati ožalošćenom i potišćenom čovjeku: Idi u miru! Sama njegova pojava ima donositi ljudima radost. On se nikada u društvu ne smije ukazati žalostan, makar mu srce od boli krvati. Za-

lostan svećenik nije drag vjernicima... Oni žalosne svećenike na usta velikoga književnika (Bernanos) pitaju: »Zašto krijete svoju radost? Gledajući vas ne bi čovjek rekao da je Gospodin samo vama obećao radost!«

LJUDSKI SUDOVI

Što o svećeniku misle ljudi? Što o njemu sude oni koji ga žele upoznati, proniknuti? Jedni ga ljube, vjerni su mu i odani kao nikome. Ljube trag gdje stane njegova stopa (sv. Terezija). Časte ga više nego anđela Božjega, jer je on Božji predstavnik, a anđeo samo sluga (sv. Franjo). Bezbrojni su mu zahvalni, jer su kod njega našli pomoć, osjetili ljubav. On im je sigurno, pouzdano utočište u pitanjima savjesti. Vrlo ih je mnogo koji su mu zahvalni, jer su kod njega doživjeli jedinstvene, najljepše, nezaboravne časove života, dok ih je odrešivao, pričešćivao, blagosiljao, opremao u vječnost... S pouzdanjem, s pravom zovu »ocem« njega koji nije tjelesno radao, koji odricanjem nije izgubio nego dobio.

A drugi? Ne shvaćaju ga... Dok sâm u zabitnom selu, daleko od grada i gradske udobnosti, bez plaće, trpi oskudicu; dok među neukim seoskim svijetom vrši predano obaveze svojega poziva; dok sam bdi, kleči, moli; dok s velikom ustrpljivošću uči vječne sitine, dijeli svete sakramente, oslobađa od okova grijeha, oprema na put u vječnost...; toliki ga krivo gledaju, mrze, preziru, uhode, klevetaju, prebrzo razglase njegov pad...; predbacuju mu da »vrši zanat«... Svaki od svećenika barem jednom u životu osjeti istinitost izreke svojega Učitelja: Šaljem vas kao ovce među vukove... prezirat će vas i progoniti...! Svećenik je dolista »čovjek kojega jedu«, (Foucond). A ipak kroz vjekove mladi ljudi biraju svećenički poziv, da budu prezreni, da život »izgube« (tj. nađu). Oni su svjesni da će ići putem trnja i ruža. Oni vrlo dobro znaju, da će ih mnogi hvaliti i slaviti (za svećenika pogibeljno!), a drugi progoniti i zapinjati (za svećenika spas!).

OPĆE UVJERENJE

Ljudi, dakle, različito misle o svećeniku, vrlo različito... Samo se u jednome svi slažu. Svi ljudi, svećenikovi najbolji prijatelji kao i najljući protivnici, uvjereni su da svećenikov život ima biti bolji, kreposniji, svetiji, nego život drugih ljudi. Svećenik se ne smije zadovoljiti osrednjošću, nego mora biti sasvim predan svom pozivu. Osrednji je svećenik zao svećenik, a zao je svećenik — nagrada svojega zvanja. Svećenikova žrtva ne smije imati granica. Kao što Krist daje svega sebe na Kalvariji i u Euharistiji, tako i svećenik ima dati svega sebe Kristu i dušama. Svećenikov je posao žrtvovanje, predanje; križ mu je hrana, žrtva piće... Heroizam je njegov stil. Zaigrao je igru, ne smije odustati. Sramota mu je izdati poniznost Nazareta, Krv Golgote. Ideal mu je raditi do iscrpljenja, umrijeti na nogama. Dužnost mu je težiti za svetošću, izdao je svoj poziv! Istina je, ne će nikada stignuti do vrhunca svetosti, ali mora za svetošću neprestano težiti. I sama

težnja za svetošću več je neka svetost; sama težnja za ljubavju prema Bogu več je ljubav.

Svećenik ima dušama donijeti Krista i njegovo Evandjelje... Medutim, njegov najzvučniji glas nije riječ nego život, dobar primjer. »Od svećenika ne tražim da mi govore o Bogu nego da mi dadu Boga. Najbolja je propovijed život svećenika. Dobar svećenik ne mora ništa govoriti. Gledam ga i dosta mi je.« (F. Mauriac)

Neka je studentica napisala: »Imala sam 23 godine, kad sam se pripravljala da razgovaram sama sa svećenikom. U srcu sam mislila: Gledat ću čovjeka koji živi božanski, u Bogu... Govorit ću mu, slušati ga... Jer, za me je svećenik čovjek koji živi božanski. On ima ljudima pokazati Boga. Moramo i izvana vidjeti na svećeniku da živi stalno u Bogu. Ako svećenici budu tako živjeli, onda će za bezbošce Bog, koji je za njih 'nemoguć', postati 'moguć'. Svećenik, koji je svjedok Božji, nužno djeluje... Svećenik ne smije biti osrednji... Svećeniku se osrednjost ne može oprostiti!« (G. Barra)

Sacerdotes Altissimi, videte vocationem vestram...

Dr o. Jenko STEKA

NOĆNA MOLITEV

Neki duhovnik se je posvetil noćni molitvi in dolgo vrsto let je pošiljal v nočnih urah svoje molitve in prošnje k Bogu. Kaj ga je k temu nagnilo, je izpovedal sam, ko je zapisal v svoj dnevnik tole:

12. junija. Ko smo se včeraj zjutraj v slovesnem sprevedu s sv. Rešnjim telesom ravno vračali v cerkev, sem se bolj kakor kdaj spomnil, koliko ljubezen nam skazuje Jezus v najsvetejšem zakramentu; bolj kakor kdaj sem bolešno začutili, kako malo smo mu hvaležni za to dobroto, kako malo porabljamo milosti, ki nam jih ponuja.

Tu se mi je zazdelo, kakor bi mi nekaj reklo: »Pa zakaj ne poskrbiš ti, da se to zboljša?« In to vprašanje se je ponavljalo v duši. Jaz sem si mislil, kakor da bi odgovarjal: Kaj pa morem jaz pomagati k zboljšanju? In zopet mi je bilo, kakor da bu čul opomin: »Posnemaj svetnike, porabi del noči za prošnjo molitev!« (Prejšnji dan sem nekaj bral o taki molitvi.) Med sveto mašo mi je bila ta misel prav kakor ukaz pred očmi; nekaj me je priganjalo, naj že v naslednji noči to poskusim.

Že sem bil precej odločen. Pa čimbolj se je večer bližal, tem manj mi je misel prijala. Kar me je opomnilo v srcu, da bom zamarnil milost Božjo, ker sem lahko dovolj prepričan, da me kliče Bog sam. Zato sem sklenil poskusiti. Legel sem k počitku malo prej kakor navadno, ob eni sem vstal in molil do treh. Poln notranje tolažbe sem šel zopet k počitku do petih. Potem sem nenavadno pobožno maševal. — Prošiti hočem Boga, da mi pomaga tako nadaljevati.

14. junija. Predložil sem stvar spovedniku in ta jo je odobril.

1. julija. Tri tedne opravljam nočno molitev, ne da bi se počutil slabejšega glede zdravlja in ker to ugodno vpliva na moje notranje življenje, veselo nadaljujem.

3. januara. Že nad pol leta opravljam z dobrim uspehom nočno vajo; hočem nadaljevati v Božjem imenu.